

PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT DE CATALUNYA
X X X X X X X X

Editorial
.....

Le Generalitat de Catalunya va complir amb el seu deure!
XX

Avui, que sembla que s'ha desvetllat una certa frisanga en mires de "descobrir" solucions al problema nacional de Catalunya, potser és quan més s'oblida el fet segons el qual les il·lusions no fan sempre bona parella amb la realitat. Fins i tot, entre certs homes dels que es diuen posseïdors d'un tal sentiment, es declaren disposats a propugnar per Catalunya una independència que cap partit català no reclama encara. "Rao" que els permet dedicar-se a "interpretar", quan no poden silenciar-lo, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya del 1932.

Segons el nostre parer, avui, com ahir -- amb més rao avui, després de cinc anys de franquisme que ha deformat moltes noves consciències catalanes --, la solució del problema nacional de Catalunya, fins i tot després de la reinstauració de la República a Espanya, se'ns presenta a través d'una d'aquestes dues opcions: el pacte, amb totes les possibilitats creadores, o el trencament, amb tots els seus inevitables i negatius derivats.

X X X

Nacià, el 1931, optà pel pacte en el mateix moment de proclamar la República Catalana. Per això afirmem que la implantació del règim autònom de Catalunya basat en els principis del federalisme, fou l'acte veritablement revolucionari de la gloriosa jornada del Tatorze d'Abril.

Aquest acte permeté la redacció del projecte d'Estatut de Núria, transformat a les Corts Constituents en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya arrencat després de dures batalles i que és encara vigent, mal pesarà a Franco, mal pesarà a tots els nostàlgics de l'unitarisme espanyol entre els quals es troben no pocs republicans, socialistes, comunistes...

L'Estatut del 1932 és l'exemple de la conclusió d'un pacte el qual, d'acord amb l'estipulat, és part integrant de la Constitució de la República. I que, jurídicament parlant, no pot ésser denunciat unilateralment per cap d'ambdues parts contractants. Un pacte que fa del President de la Generalitat el representant de la República Espanyola a Catalunya i, de la Generalitat, l'òrgan executiu a Catalunya de la legislació de la República.

En el moment en que certs catalans -- del patriotisme dels quals no tenim dret a dubtar --, propugnen per la instauració de l'Estatut de Núria, s'ha de dir que malgrat la seva legitimitat, el posar-lo en pràctica en bona llei democràtica, exigiria un nou plebiscit, una nova Constituent. Com l'exigiria -- sempre sobre la base de l'opció del pacte -- la restauració de l'Estatut del 1932 si hagués de prevaldre la imatge tendenciosament deformada que d'ell apareix en el "programa" de la dissortada Assemblea de Catalunya.

Per part nostra, doncs, ens guardarem prou de presentar com inevitable la necessitat d'una nova Constituent que deixaria de costat la Constitució de la República i l'Estatut de Catalunya. Ens neguem a una tal "presentació" puix que en ambdós cossos jurídics està previst, en presència d'eventuals condicions de caducitat, el convocar noves Constituents.

X X X

Plènament responsables, entenem que és en aquest terreny, institucional i a la vegada revolucionari, en el qual hem de portar la lluita de cara a trobar la necessària i justa solució al problema nacional de Catalunya. I encara més, quan entenem que el balanç de l'exercici de la Generalitat és positiu. Molt més quan, com diem en el títol que encapçala aquestes ratlles, tenim la plena convicció de que la Generalitat de Catalunya va complir amb el seu deure.

Ens ho recorda el 6 d'octubre del 1934, en disposar-se la Generalitat a

preservar les prerogatives de les Institucions catalanes i que costà l'empresonament i la condemna del Govern de Catalunya a trenta anys de reclusió reclamada per la Isidrada.

Ens ho recorda el 19 de juliol del 1936, en enfrontar les forces armades de les quals disposava la Generalitat als militars sublevats, les quals, amb el concurs de les forces obreres i populars, feren que Catalunya fos la primera a esclafar l'aixecament feixista a Espanya.

Ens ho recorda la propia legislació promulgada per la Generalitat en matèria agrària: suprimia les hipoteques que pesaven sobre la terra i que consamien, amb els rèmits, les energies econòmiques dels més modestos pagesos; establia noves modalitats de contracte de conreu les quals modalitats, a més de millorar-los en una major remuneració, disminuint el preu d'arrendament en diners, o bé augmentant la part de fruits a percebre pel cultivador, donava als pagesos de Catalunya la certitut de llur accés, donades determinades condicions, a la propietat de la terra que treballaven.

De formes ja d'incipient estructura socialista, la Generalitat legislà en matèria de Cooperació Agrícola i de Crèdit Agrícola. Com era avançada la llei de la Generalitat que atorgava Capacitat jurídica a la dona catalana, que en feu, després de la soviètica, la dona civilment més lliure del món: lliure per a comprar i vendre o de viatjar sense autorització marital. Igual en cultura. L'Escola que la Generalitat va merèixer tots els elogis per part dels nostres homes i dones entesos en la matèria, com també per part de dones i homes forans que van venir a Catalunya i van estudiar a fons el que la Generalitat havia instituit sobre Ensenyament.

I si l'Ordre Públic a mans de la Generalitat fou el principal Instrument per a esclafar la sublevació feixista, un cop la guerra exigí tantes energies al front com a la rereguarda, la llei de Col·lectivitzacions que ha fet de Catalunya la més matinerana en la moderna política de l'autogestió obrera... Com la de transformació de les indústries de pau en indústries de guerra que posà tan alta la capacitat dels nostres obrers i dels nostres tècnics.

X X X

Resumim: els catalans tenim una base sòlida per a inclinar-nos pel pacte. A condició, però, d'aplicar el principi irrenunciable i imprescriptible de la igualtat de drets amb el nostre eventual interlocutor, per tal com el desig i la voluntat de negociar i de pactar, no solament no exclou, ans bé pressuposa la integritat del sentit nacional i l'energia en defensa d'un postulat que si en l'immediat correspon essencialment a Catalunya, l'hem de voler comú a tots els pobles hispànics.

I, és clar, amb Castella compresa.

Fracments d'una carta del sacerdot Lluís Ma.Xirinaos.

"Avui, dia 1 de desembre de 1973, a la Rodal de Barcelona en presó preventiva, tot esperant judici del T.O.P. per "propagandes il·legals" fixat per al dia 26 de gener de 1974, he decidit d'encetar una vaga de fam".

"Actualment hi ha una llarga llista de persones empresonades perquè han defensat i han tractat d'exercir els drets a recuperar les llibertats nacionals, polítiques i sindicals de que són privats. Amb la vaga de la fam en solidaritzo a les campanyes en curs endegades per aconseguir l'alliberament d'aquests presos, entre els quals em compto. Veig que he de refusar un sistema que refusa els drets més elementals". No accepto la meua detenció, ni la de cap dels 113 que per igual causa som a la presó. Abans de la nostra llibertat no pararé la vaga".

"Enceto, doncs, un advent de fam en l'esperança d'un nadal de llibertat; Enceto un desembre de dificultats per arribar a un any sant de vera fraternitat entre els homes. Que els símbols d'aquestes festes que s'apropen s'omplin de realitat de carn i de sang. Per a mi no hi haurà nadal ni any nou si ells no fan realitat l'alliberament que el poble demana: tots els 113 al carrer".

Lluís Ma.Xirinaos. 1-XII-1973. Barcelona

XXXXXXXXXXXXXXXX

Sobre aquest cas, el diari francès, "Le Monde", del 15 de gener d'enguany, publicava la informació següent:

" el Pare Lluís Xirinacs, que feia la vaga de fam d'ençà del 1er. de desembre de 1973, es troba hospitalitzat a la presó de Carabanchel, afectat d'una gran feblesa.

"Segons La Vanguardia de Barcelona, després de la visita que va fer-li el Cardenal Tarancon, arquebisbe de Madrid, el Pare Xirinacs va posar fi a la seva vaga de fam contra el règim, dissabte 12 de gener". És a dir, 43 dies de dijuni.

Tanmateix, un gran esforç al servei d'una convicció sobre una causa justa.

.....
Sobre l'execució de Carrero Blanco
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Per principi som contraris a l'atemptat personal com a mètode sistemàtic de resoldre problemes polítics. Deixem la pràctica d'aquesta tàctica als moviments reaccionaris: feixisme, nazisme, falangisme, etc., instruments de criminalitat. Però, per principi també, som dialèctics. Per això comprem que en certs casos el mètode sigui posat en pràctica. Qui més, qui menys, tothom fa com nosaltres. Adhuc aquells que es declaren enemics irreductibles de la violència. Adhuc unes instàncies superiors internacionals que han justificat, fins i tot, el regicidi. Nosaltres, doncs, ens expliquem l'execució de Carrero Blanco, car ens trobem en presència d'un d'aquests casos, és a dir, d'un cogutor dels innombrables crims comesos pel franquisme.

Una victòria de la catalanitat

Tot recentment, en una vila de Catalunya s'han celebrat eleccions. Es tractava de cobrir dues vacants de l'ajuntament. Van presentar-se candidats concurrents de diverses tendències un dels quals castellà-anticatalà.

El resultat fou que els veïns de la vila en qüestió, els de l'esquerra i els de la dreta, van fer el bloc sota el signe de la catalanitat i... van guanyar les eleccions.

Tanmateix, un "indici" ben eloqüent per als que pretenen fer una Catalunya sense catalans.

.....
La C.I.A. i l'I.T.T., el feixisme en acció a Xile
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Es molt probable que sense les revelacions de Jack Anderson, mai no s'hauria pogut demostrar la conjunció de la I.T.T. i de la C.I.A. contra l'economia xilena. Es tracta d'una correspondència que comprèn el període que va del 14 de setembre del 1970, al 18 de novembre del mateix any, entre els personatges següents: Robert Berelles, Cap de Relacions Públiques per a l'Amèrica Llatina de la I.T.T., amb despatx a Buenos Aires. Harold S. Geneen, president mundial de la I.T.T.; Edvard J. Gerretti, Primer vicepresident de la I.T.T., encarregat de les relacions i de la publicitat; Hal Hendrix, director de relacions públiques per a l'Amèrica llatina; Henri A. Kissinger, assessor del President Nixon per a les qüestions de Seguretat Nacional; John McCone, ex Director de la C.I.A., membre del Consell d'Administració de la I.T.T.; William R. Merriam, Vicepresident de la I.T.T., responsable del despatx de Washington.

Tota aquesta correspondència està marcada amb el "sello" PERSONAL I CONFIDENCIAL. Per exemple, en la carta que el 29 de setembre el senyor Garrity va adreçar al senyor Geneen, diu:

- 1.- De cap de les maneres, els Bancs no han de renovar els crèdits. En tot cas, s'han de fer prograr molt per a fer-ho.
- 2.- Les Companyies han de retardar tant com els serà possible la tramossa de diners, l'expedir i lliurar peces de recanvi, etc
- 3.- Les companyies d'Estalvi i de Crèdit a Xile tenen moltes dificultats. Si fèssim pressió prop d'elles, és segur que les obligaríem a tancar les seves portes; tot el qual crearia una pressió popular molt més forta".

".- Per part nostre devem retirar tot ajut tècnic, sense prometre'n cap per l'avenir. Les Companyies que podran fer-ne han de tancar llurs respectives portes.

De més a més, en la carta datada del 9 d'octubre del 1970 del senyor Merrim, adreçada al senyor McCone els antecedents del qual són prou coneguts, diu:

"...I el que encara és més important: l'atur massiu i l'agitació poden produir la suficient violència per tal de forçar els militars a intervenir. L'èxit d'aquesta maniobra reposa en gran mesura sobre la reacció de l'extrema esquerra, violenta (castrista-marxista) en el camp d'Allende, tota vegada que fins avui Allende ha estat capaç de conservar el control d'aquests elements".

D'un informe fet per William E. Broe sobre una reunió de la C.I.A. se'n pot extreure l'esforç d'aquesta, conjugat amb el de l'I.T.T. per tal d'impedir la victòria d'Allende en 1970 mitjançant el sabotatge a l'economia de Xile. Sense comptar la contribució financera dels "fons electorals" de l'I.T.T. en ajut d'Alessandri i els 20 milions de dolars a Eduardo Frei en 1964 per a la campanya electoral contra Allende. Car, la I.T.T., com la C.I.A. tenen prou cura a cada país d'adoptar els "colores locals" entre els quals funcionen i saben posar a "cada lloc" l'home que cada lloc necessita. Per exemple, a Europa, l'Almirant Stone va reclutar per tal d'instal·lar-los als Consells d'Administració filials, Trygve Líc, a Noruega; Paul-Henri Spaak, a Bèlgica i Lord Caccia a Anglaterra. Per que es refereix a Espanya i Amèrica llatina, ni la C.I.A., ni la I.T.T., no s'estan de proclamar públicament que en cada moment han sabut elegir els homes polítics de primera classe.

Davant d'unes tals i tant descarades declaracions, quin valor poden tenir les assegurances que certs homes d'esquerra pretenen donar a llurs respectius pobles, Santiago Carrillo entre ells, quan diuen, i quan diu: Xile no és Espanya!

.....
Només hi ha un P.S.U. de C.: el nostre, l'autèntic
XX

El 1949, la direcció del P.C.d'Espanya, gràcies a un abus de confiança i a un cop de força premeditat, ens va esquarterar el P.S.U. de C., partit revolucionari, independent i nacional, guiat pels principis del marxisme-leninisme. Aquest partit és el nostre i no serà mai el que té per manaires Passionària i Carrillo, el qual no passa de secció colonial d'un partit d'àrea peninsular. Com no ho serà mai cap de les seccions manades per Lister, Claudin o Garcia, "capitans de tres fraccions del P.C.d'E.

Cadascun d'aquests personatges s'ha fabricat el propi P.S.U. de C. per al seu us i abus particular, un partit folklòric, per a fer bonic, amb la mateixa mala intenció dels darrers governs monàrquics que tenien llur ministre catalan d'Instrucció pública en un país sense escoles ni dotació per a crear-ne, o de Marina sense vaixells.

Enfront d'aquests fantasmes, Dolores, Carrillo, Lister, Garcia i Claudin es col·loquen en el mateix camp dels més rabiosos unitaristes espanyols, mentre que el P.S.U. de C. autèntic manté enlairada la gloriosa bandera aixecada el 21 de juliol del 1936, la bandera que volerà triomfant a Catalunya per a creadora lliçó de tots els pobles hispànics.

.....
La baralla del petroli
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Durant anys i panyes, han estat els compradors de petroli els que imposaven els preus. I no pas subjectes a la regla de l'"oferta i de la demanda", si no gràcies a la llei del més fort. Avui, en mèrits del curs de l'història, els papers s'han capgirat. Considerant-se els més forts, són els venedors de petroli els que imposen els preus. Pel moment, haurem de convenir que segons el dret convencional, abans tenien rao els uns, i ara són els altres els que tenen rao.

Una cosa, però, és exercir aqueix "dret" i una altra cosa seria l'aplicar una moralitat honesta. Car, el fet que actualment "commou" el món es passa entre "aristocràcies" golafres de profit; al marge dels pobles els quals i mentre no seran capaçes de capgirar els papers a llur favor, seran ells els que pagaran els "plats trencats" de l'actual baralla del petroli.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

"Mai no Morirem", Butlletí Interior del Casal de Catalunya d'Anglaterra, en el seu N° 71 ha publicat l'article del nostre company Evarist Massip, que reproduïm a continuació:

X X X X X X X

Pablo Neruda.- Premi Nobel, Gran amic de Catalunya

"Mai no Morirem" pot sentir-se honorat a doble títol. Primer, per haver publicat el poema que Pablo Neruda va dedicar al suplici suprem de Lluís Companys. Car, no arriba pas massa sovint que un prestigi de dimensions universals, com és un Premi Nobel, deixi constància en pàgines catalanes de la seva glorificació vers un dels nostres màrtirs de la llibertat i de la defensa pàtria. Després, per què, Neruda, mort i tot, resta el símbol de la veu d'anatema contra potències i opressors d'homes i de pobles; contra els grans possessors de terres i d'explotacions mineres, la major part dels quals gent forastera instal·lada al seu país. Tanmateix, veu també de tendresa i de confiança en el demà alliberat del malson de l'esclavatge colonial en totes les seves formes, del feixisme militar ara instal·lat al Poder, de cara als humils afamats i assetjats de justícia social i nacional.

Bé que nascut a la petita vila de El Parral, Neruda es considerava originari de Temuco. Vila situada al llindar de la Regió Araucana d'on van sortir les lloves més nodrides, amb Caps íntegres i combatius, com foren els Lautaro i els Caupolican, en la guerra d'independència contra la colonització espanyola. Es a Temuco on Neruda va viure la seva infantesa. Es aquí també on Neruda va sentir, per primera vegada, ferida la seva sensibilitat moral davant l'injustícia social. Car, és precisament a la regió d'Arauco on, sovint i de segles ençà, s'han vingut produint matances massives dels seus pobladors naturals per a desallotjar-los de les terres que posseïen de dret gratuït i a perpetuïtat. Dret atorgat per Bernardo O'Higgins, primer President del Xile independent, en premi a la contribució de sang araucana contra les hosts del Rei colonitzador espanyol.

Neruda veia en aqueixos pràctiques una política de veritable genocidi. Exterminades famílies enteres i el bestiar que posseïen, incendiades les habitacions de persones i els estables sota la protecció de forces armades i a cavall, la terra ocupada immediatament per gent forastera, alemanya en general; amb tanta freqüència i amb tanta densitat que avui, aqueixa part del territori xilè, al país se l'anomena la "Pequeña Alemania"; de tanta importància numèrica i política que Hitler, mentre en els seus càlculs va poder-hi entrar la "invasió" del continent sudamericà, durant la guerra dedicava diàriament una emissió de ràdio als alemanys residents a l'esmentada regió.

Ben aviat Neruda va concloure amb la gravetat del problema social que presenciava i va comprendre, ben aviat també, que si les tragèdies es produïen en terra d'Arauco, estaven inspirades, en canvi, i dirigides de Santiago, des de la capital del país.

X X

Emprenent el que ell en deia "mi trayecto del Sur hacia el Norte", Neruda va arribar al Centre d'on sabia que naixien totes les arrels de les injustícies socials que tant i tant l'havien colpit.

Certament, ja a Santiago, Neruda va integrar-se a l'estol progressiu de la intel·lectualitat xilena. I també, al Partit Comunista de Xile, l'únic partit del país que portava en el seu programa la defensa dels araucans expoliats o en la perspectiva d'ésser expoliats de llurs terres; la defensa de llurs drets a que fossin restaurades llurs respectives "reducciones" (1) dislocades i ocupades ja per altra gent. (Personalment, vaig tenir ocasió de tenir ocasió de tenir a les meves mans nombrosos expedients d'aqueixa naturalesa.)

Certament, també, Neruda es va acollir a la carrera diplomàtica, condició que li va valer d'ésser "enviat" de consul a diverses països; a diverses capitals entre les quals Buenos Aires, on va fer amistat amb Garcia Lorca, i a Barcelona. Consul, però amb una tal independència personal d'opinió, que abans de sotmetre's a determinades "condicions" que li exigien certs Governos prop dels quals representava el seu país, diverses vegades va demanar al Govern xilè que el rellevés del seu lloc... Un d'aquests gests, de Neruda es va produir en un moment que es va estar a punt de pro-

Suplement.....

duir-se un veritable dramacol·lectiu. Neruda, consul, fou l'encarregat pel Govern presidit per D. Pedro Aguirre Cerda, de legalitzar l'entrada a Xile dels refugiats que van fer el viatge en el Winnipeg. Quan ja ens trobavem tot el contingent previst per aqueix vaixell al port de Bardas, Neruda va rebre un cablegrama del President Aguirre Cerda dient-li que suspengués l'embarcament degut a que "fuerzas muy influentes se oponen a la entrada de refugiados españoles en nuestro país". La resposta de Neruda fou fulminant: "o bé -- digué Neruda -- l'embarcament s'acompleix i els refugiats entren a Xile, o bé, ara mateix, dimiteixo i feig pública una nota denunciant la vostra injustícia". Aguirre Cerda va transigir i Neruda va poder arrencar de camps i de refugiats francesos més de 2,000 persones que hi estaven confinades.

x
x

Poc temps després de la nostra arribada a Xile, un grup de catalans va instal·lar-se a Temuco per a treballar-hi professionalment. Aquests catalans, malgrat els 700 quilòmetres que els separaven de la capital, mai no van deixar de relacionar-se amb els catalans que ens trobavem a Santiago. Del 1939 al 1943, aquests catalans havien lligat relacions d'existència amb sectors molt importants de la vila. Aquesta circumstància va permetre als nostres compatriotes de prendre la iniciativa d'organitzar un acte a Temuco, d'ajut a Catalunya el qual tindria lloc al Teatre Municipal. Entre els nostres compatriotes i uns veïns de la vila va constituir-se la Comissió Organitzadora en nom de la qual ens fou demanat de proposar a Neruda la seva assistència i la seva participació a l'acte. Neruda va acceptar, amb nonés una condició: que jo l'acompanyés. Així ho van convenir, bé que en vaig sentir confos a l'idea d'haver de compartir una activitat amb un gegant de la intel·lectualitat xilena i internacional que, a l'època, ja era Pablo Neruda.

En efecte, doncs; el dia fixat van fer el viatge junts, de nit. Van arribar a Temuco l'endemà a les vuit del matí. Amb la Comissió Organitzadora, podria dir que el "tot Temuco" ens esperava. Dues emissores de ràdio difonien la notícia de l'acte previst per la nit i diversos diaris de la vila i de la regió ens van fer entrevistes; propaganda que van posar íntegrament sota el teló de fons "d'ajut a Catalunya".

Neruda va expressar el desig de visitar la casa en la qual havia viscut amb els seus pares, a l'època ja difunts. No sé pas per què, la casa, d'una sobrietat extrema, es trobava deshabitada. Neruda es delectava explicant les facècies de la seva infantesa, més que no pas de la seva joventut, puix que se'n va absentar molt aviat. No obstant, Temuco el va acollir com el seu fill predilecte...

El Teatre Municipal va omplir-se de gent a gon a gon, completat pels carrers veïns que, per la circumstància, van estar servits per una xarxa d'altaveus.

Neruda va fer revivre amb un seguit inescotable d'imatges, amb els colors que nonés ell podia donar-les-hi, la tragèdia de la República Espanyola i amb ella, la tragèdia de Catalunya, la tragèdia de Barcelona sota les bombes feixistes que ell, personalment, havia presenciada. Va tenir paraules que commogueren els oients, d'encliment per a la Catalunya autònoma i per a la combativitat dels catalans i va concloure en els nostres mereixements de la solidaritat del poble xilè i internacional envers Catalunya, envers tots els pobles hispànics, primeres víctimes d'una agressió nazifeixista que, més tard, havia d'ensangonar la terra entera.

En Neruda, Catalunya hauria tingut un gran amic.

x
x

Pol·noment i per les circumstàncies que han concorregut en la mort de Neruda, després que el vandalisme feixista dels generals encapçalats per Pinochet ha cronat les seves obres i ha destruït el seu domicili, veritable obra arquitectònica i museu de riqueses que ja no es podran recuperar mai més, el seu nom, per al poble xilè ha esdevingut indissociable del de Salvador Allende. Ambdós, han esdevingut l'estel del Nord - que Neruda tant havia cantat - que donarà llum al camí pel qual Xile comença a marxar vers el seu redreçament democràtic, vers la reconquesta de la llibertat, de la sobirania i de la independència del seu país.

E. M A S S I P

(1) "Reducción": non que els pobladors naturals d'Arauco han donat a la unitat territorial i col·lectiva que posseïxen, administrativament equivalent al nostre terme municipal.